

„OTWARTY DIALOG DLA MEDIACJI”

PROPOZYCJA CENTRUM MEDIACJI przy IZBIE ADWOKACKIEJ we WROCŁAWIU

STAWKI W POSTĘPOWANIU MEDIACYJNYM W SPRAWACH CYWILNYCH I KARNYCH
ORAZ KOSZTY POSTĘPOWANIA MEDIACYJNEGO – UWOLNIENIE, UREALNIENIE

1. MEDIACJE W SPRAWACH CYWILNYCH

Stawki za przeprowadzenie postępowania mediacyjnego w sprawach cywilnych, rodzinnych, gospodarczych, pracowniczych (k.p.c.), z udziałem jednostek sektora finansów publicznych (art. 54a u.f.p. i k.p.c.), itp.

Podstawa prawna - rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu cywilnym z dnia 20 czerwca 2016 r. (Dz. U. z 2016, poz. 921)

- 1. Sprawy, w których nie można określić w.p.s. oraz sprawy niemajątkowe - obecnie**
wynagrodzenie liczone jest od ilości posiedzeń z górnym limitem
- 1 (pierwsze) posiedzenie 150 zł
 - każde następne 100 zł
 - max. 450 zł (to sprawia, że 5-te i kolejne posiedzenie mediator musi przeprowadzić nieodpłatnie)
 - do stawek w/w doliczany jest podatek VAT
 - brak jest limitu czasowego prowadzenia postępowania (jedno spotkanie mediacyjne zwykle trwa od 1 ½ do nawet kilku godzin, natomiast takich posiedzeń mediacyjnych jest kilka – zwłaszcza sprawy rodzinne są bardzo wymagające)
 - w/w maksymalna stawka liczona jest od obu stron postępowania, dzielona w częściach równych, tj. jeśli całość postępowania wynosi 450 zł + VAT = 553,50 zł : 2 = 276,75 zł płaci każda ze stron albo jeśli całość postępowania wynosi 150 zł + VAT = 184,50 zł : 2 = 92,25 zł

Proponowana stawka:

1. ryczałt np. 2 x 450 zł od każdej ze stron postępowania, zamiast uzależniania od ilości posiedzeń (w szczególności biorąc pod uwagę sprawy rodzinne, które są bardzo obciążające zarówno pod względem czasowym, jak i problemowym)
lub
2. - każde posiedzenie 250 zł
- bez górnego limitu wynagrodzenia
3. do stawek w/w doliczany podatek VAT

2. Sprawy, w których można określić w.p.s. (majątkowe) - obecnie

- 1% w.p.s., nie mniej niż 150 zł i nie więcej niż 2.000 zł za całość postępowania
- min. stawka 150 zł za całe postępowanie

- max. stawka 2.000 zł za całe postępowanie
- do stawek w/w doliczany jest podatek VAT
- brak jest limitu czasowego prowadzenia postępowania (jedno spotkanie mediacyjne może wynosić od 30 minut do nawet kilku godzin, natomiast zwykle takich posiedzeń mediacyjnych jest kilka – każde ok. 1 ½ - 2 godziny)
- stawka w/w (opłata za przeprowadzenie postępowania mediacyjnego) liczona jest od obu stron postępowania i dzielona w częściach równych, tj. np. jeśli w.p.s. wynosiła 10.000 zł, to opłata wynosi 150 zł + VAT = 184,50 zł : 2 = 92,25 zł

Proponowane stawki:

1. min. stawka 500 zł za całe postępowanie
2. max. stawka 3.000 zł – 5.000 zł za całe postępowanie
3. do stawek w/w doliczany podatek VAT
4. do rozważenie – od każdej ze stron postępowania

Ogólny postulat dotyczy uwolnienia stawek za przeprowadzenie mediacji w sprawach cywilnych. Gdyby jednak postulat ten nie uzyskał poparcia ze strony Ministerstwa Sprawiedliwości, minimalnym rozwiązaniem byłoby przyjęcie stawek zaproponowanych powyżej.

2. KOSZTY:

- max 70 zł wynajem sali za jedno posiedzenie mediacyjne
- do 30 zł – koszty korespondencji

Proponowana stawka:

- wynajem sali zgodnie z warunkami rynkowymi za jedno posiedzenie mediacyjne (bez wskazywania górnej granicy, gdyż rynek sam zweryfikuje mediatora, który będzie zbyt drogi)
- lub**
- do 90 zł za 1 godzinę, a nie posiedzenie
- lub**
- do np. 300 zł za jedno posiedzenie

Każde ograniczenie sprawia, że mediator nie jest zainteresowany poświęceniem większej ilości czasu, bo musi dopłacać ze swojego portfela np. Rozporządzenie MS ogranicza do 70 zł za jedno posiedzenie, a przykładowo mediator korzystający z biura na godziny płaci 70 zł netto za 1 godzinę, czyli za jedno 2-godzinne posiedzenie płaci 140 zł netto; posiedzenie może trwać 2-3 godziny.

Koszty ponad limitowane Rozporządzeniem MS stawki obciążają mediatora

- ryczałt 40 zł – koszt administracyjny, w tym koszt korespondencji, a nie tylko koszt korespondencji (Rozporządzenie MS ignoruje pozostałe koszty, poza znaczkami pocztowymi, jakie ponosi mediator, jak Internet, papier, tusz, koperty itp.)

3. MEDIACJE W SPRAWACH KARNYCH

Stawki za przeprowadzenie mediacji w sprawach karnych

Podstawa prawna - rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 maja 2015 roku w sprawie postępowania mediacyjnego w sprawach karnych (Dz. U. 2015, poz. 716 z późn. zm.)

Stawki w sprawach karnych i karnych dla nieletnich

- ryczałt 240 zł za całe postępowanie mediacyjne w sprawach karnych
- ryczałt 10 % kwoty bazowej tj. 262,80 zł za całe postępowanie karne dla nieletnich (np. kwota bazowa w 2024 roku wynosi 2.628 zł x 10%, czyli 262,80 zł wynagrodzenie mediatora)
- do stawek w/w doliczany jest podatek VAT
- stawki nie uwzględniają realiów prowadzenia np. mediacji pośrednich, tzn. konieczności spotkania z jedną ze stron przebywającą w areszcie śledczym lub zakładzie karnym – czas poświęcony na procedury, dojazd do zakładu karnego (aresztu śledczego) znajdującego się niekiedy w innym mieście, itd. jest nieadekwatny do stawek minimalnych godzinowych

Proponowana stawka:

- ryczałt 500 zł za całe postępowanie karne
- ryczałt 500 zł za całe postępowanie karne dla nieletnich
- do stawek w/w doliczany podatek VAT

W przypadku mediacji w sprawach karnych postulat uwolnienia stawek nie jest zgłaszany, z uwagi na to, że koszty postępowania mediacyjnego ponoszone są przez Skarb Państwa. Konieczne byłoby zatem w pierwszej kolejności uwzględnienie takich wydatków w planowanym na następny rok budżecie państwa.

4. SWOBODA WYNAGRODZENIA MEDIATORA – tylko do stawek z Rozporządzenia MS – zarówno w sprawach cywilnych, jak i karnych

- obowiązuje ograniczenie mediatora do stawek z Rozporządzenia MS
- w sprawach cywilnych koszty postępowania mediacyjnego ponoszą strony
- w sprawach karnych koszty postępowania mediacyjnego ponosi Skarb Państwa

Proponowana zmiana:

Sugestia, aby stawki z Rozporządzenia MS obowiązywały tylko w sytuacji, gdy mediator musi wystawić Fakturę VAT na Sąd.

W przypadku woli stron i zapłaty bezpośrednio przez uczestników mediacji, powinna być możliwość podwyższenia stawki mediatora, aby nie było ograniczeń, tak jak żaden adwokat i radca prawny rynkowo nie jest ograniczany.

Dodatkowo, jeżeli strony nie przystąpią do mediacji - Sąd jest zobligowany wypłacić mediatorowi ryczałt 70zł (tyle jest obecnie), faktura wystawiana powinna być na Sąd.

Ponadto postulowane jest, że jeżeli w toku mediacji doszło do rozszerzenia przedmiotu mediacji o dodatkowe sprawy (np. w sprawie o rozwód – dodatkowo podział majątku) mediator powinien otrzymać wynagrodzenie wg. cennika swojego ośrodka mediacyjnego za podział majątku, natomiast stawka za przeprowadzenie mediacji w sprawie okołorozwodowej (alimenty, kontakty, wykonywanie władzy rodzicielskiej itp.) jako mediacja zlecona – wg stawek Rozporządzenia MS lub tych uwolnionych. Mediator powinien pouczyć strony o

cenniku. Jeżeli strony nie zapłacą kwoty wynikającej ze stawek ośrodka mediacyjnego, to mediator powinien mieć prawo wnieść o to do sądu.

5. COROCZNA REWALORYZACJA STAWEK

Obecnie:

- obowiązują stawki z 2016 roku
- stawki karne nie zmienione w wys. 120 zł obowiązywały ok. 20 lat (!!!)

Proponowana zmiana:

Sugestia, aby wszystkie stawki i koszty co roku ulegały rewaloryzacji, aby chronić mediatorów przed utratą adekwatności wynagrodzenia i ponoszonych realnie kosztów do wzrostu kosztów życia w Polsce.

Obecne zapisy są krzywdzące, w szczególności biorąc pod uwagę przykład stawki w postępowaniu mediacyjnym w sprawach karnych, która nie ulegała zmianie przez kolejnych 20 lat i została zmieniona dopiero w 2023 roku (wcześniej wynosiła 120 zł za całość postępowania mediacyjnego).